תלמוד בבלי · אחרונים · ר' יוסף ענגיל · גליוני השס · מועד

גליוני השס על ביצה

רבי יוסף ענגיל

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

גליוני השס על ביצה

רבי יוסף ענגיל

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/גליוני-השס-על-ביצה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף ב. 4
דף ב: 4
דף ג: 5
דף ד. 5
דף ד: 5
דף ה. 6
דף ו. 6
דף ו: 7
דף ז. 7
דף ז: 8
דף ח. 8
דף ח: 8
דף ט: 9
דף י: 10
דף יא. 10
דף יא: 10
דף יב. 11
דף יב: 11
דף יד: 12
דף טו: 13
דף טז. 13
דף טז: 14
דף יז. 15
דף יז: 15
דף יח. 15
דף יט. 15
דף יט: 16
דף כ. 16
דף כ: 16
דף כא. 17
דף כא: 17
דף כב. 17
דף כב: 17
דף כג. 17
דף כג: 18
דף כד: 18
דף כה. 18
דף כה: 19
דף כו. 19
דף כז. 19
דף כז: 20
דף כח. 21
דף כח: 21
דף כט: 21
דף ל. 21
דף ל: 21
דף לא. 21
דף לב. 22
דף לב: 22
דף לג. 22
דף לג: 22
דף לד. 22
דף לד: 23
דף לה. 23
דף לה: 23
דף לו: 23
דף לח. 24
דף לח: 24
דף לט. 26
דף מ. 26

דף ב.

לא ישחוט אא"כ הי' לי עפר מוכן. נ"ב ע' שו"ת משפטים ישרים סי' פ"ד מי שבקי לשחוט בלי להוציא דם אי שרי בכך כיון שמבטל מצות כיסוי והספק אם הכיסוי חובת גברא עצמותי או חובת מנא היינו רק כשיש דם ע"ש שהעיר מכאן, וע' בראשונים כאן: **שם** תוד"ה שאור כ' לא שייך הכא מידי כו'. נ"ב ע' שו"ת רדב"ז ח"ו סי' ב' אלפים קפ"ט וע' תוס' יומא פ"ח א' ד"ה מפיש דג"כ לא הוסיפו כלום על דברי רש"י:

דף ב:

אמרי שבת דחמירא כו', נ"ב הפי' הפשוט דחמירא שהיא בסקילה וכרת ואילו יו"ט רק בלאו וכן מוכח בתוס' סוטה ז' א' ד"ה אמר אולם בס' יריאים סי' ק"ב כ' אהך דכאן וז"ל אע"ג דאמרי' בפרק משילין לעניין שבותין כל אלו ביו"ט אמרו ק"ו בשבת לעניין מוקצה שאני דמשום הוצאה הוא דגזרו בה וע"כ מתוך שמלאכת הוצאה תדירה ומנוי' לעניין היתיר ביו"ט הוזקקנו לגדור בה גדר יותר כו' עכ"ל וכן הוא ברוקח סי' קל"ט וע"ש:
שם גזירה משום יו"ט אחר השבת נ"ב כזה עירובין ל"ד א':
שם תוד"ה וכ"ת כ' וצריך להביא ראי' כו', נ"ב ע' ידים פ"ד מ"ג עליך ראי' ללמד שאתה מחמיר שכל המחמיר עליו ראי' ללמד, וע' שו"ת תשב"ץ ח"א סי' א' סד"ה עוד יש אונס אחר, ועוד שם ח"ב סי' קמ"א. וע' שו"ת חכם צבי סי' קט"ז, וע"ע שם סי' ו' וע"ע שם סוף סי' צ"ב וע' עוד תוספתא סנהדרין פרק ז' היו שנים אחד אוסר ואחד מתיר אחד מטמא ואחד מטהר האוסר והמטמא עליו להביא ראי' וכל המחמיר עליו להביא ראי' ויש אומרים אף המיקל ועמ"ש בהך דכח דהיתירא עדיף בציונים לתורה ע' מה שהבאתי שם מריטב"א רפ"ק דקידושין דכח היתיר הוא בעצם כח גדול יותר ואולם בשבועות מ' א' להודיעך כחו דר"ג ע"ש בתוס' משמע דכח דהיתירא עדיף בעלמא הוא משום דאיסור יש לאסור גם מספק לחומרא ובלי ראי' וע"כ שם דהוא להיפוך דהממע"ה וס' ממון לקולא לנתבע לכן כח החיוב עדיף עש"ה ותבן ואולם מדברי תוס' חגיגה כ"ב א' ד"ה מאי איכא ע"ש מש"ש דמצי למימר הכי איכא ביניהו חיצון אלא כח דהיתירא עדיף לי' כו' ושם לא שייכא סברא דלהחמיר יכולין בלי ראי' דזה שייך רק בפלוגתא לא כשהש"ס אומר מאי ביניהו וכמובן וע"כ דס"ל לתוס' חגיגה הנ"ל דכח דהיתירא הוא בעצם כח גדול יותר:

דף ג:

אי אמרת בשלמא כו', נ"ב ע' שו"ת הרא"ש כלל ב' אות א':

דף ד.

א"ל זיל האידנא ותא למחר, נ"ב כל' זה ב"ב ק"מ ב', לקמן כ"ז ב', ועוד כל' זה ב"ב ס' ב', תענית כ"ב א':
שם דרב לא מוקי כו', נ"ב ע' שו"ת מהר"י ברונא סי' ר"ל:

דף ד:

אין מבטלין איסור לכתחלה, נ"ב ע' שו"ת רדב"ז ח"ג סי' תתקע"ח ומש"ש אבל בנ"ד אפי' שיאמר לו לבטל אין באמירה זו איסור ואין האיסור אלא באכילה ודו"ק עכ"ל. צריך ביאור וע"ש חידוש דאסור ליקח מעכו"ם איסור שנתבטל דבשעה שלוקחו ה"ל כמבטלו לכתחלה ע"ש, וכמדומה שכבר הביאוהו האחרונים וע' שו"ת מהר"ם בר ברוך סי' ק"ס דמבואר להיפוך ובתשובה הארכתי וע' עוד תוס' חולין ס"ד א' ד"ה סימנין וע"ש עוד ברדב"ז אי שרי הערמה בביטול איסור לכתחלה עש"ה.
והנה בדיעות הסוברים דהא דאין מבטלין כו' הוא דאוריתא הארכתי בזה בחידושי (עי' בית האוצר כלל צ"ב) מנ"ל איסור זה, והבאתי שם דברי שו"ת הרי"ם (בחידושיו לחולין סוגיא דזרוע בשלה) שכ' דכיון דמבטל האיסור להתירו ולהרויח אותו ה"ל כעושה סחורה בדברים האסורים ע"ש, ודנתי בזה, ואני כתבתי מסברתי ג"כ טעם בזה והבאתיו בקצרה בגליון כתובות נ"ט ב' ע"ש.אי וכעת ראיתי בס' פרי תואר יו"ד סי' צ"ט סוף ס"ק ח' דכ' דהוא הלמ"מ ע"ש:
שם הכא מקלא קלי איסורא, נ"ב כחילוק זה ע"ז ס"ו ב' שאני התם דמיקלא איסורי':
שם זמנין דגזרי כו', נ"ב ע' שו"ת חיים שאל סי' ח' מ"ש בביאור דברי הרדב"ז דמשום גזיר' לחוד לא היו עושין ב' ימים רק הואיל והי' מנהג בלא"ה אהני חשש גזיר' שלא לפסוק המנהג וע"כ נחשב יו"ט ב' של גליות מנהג לא דרבנן משום גזיר' עש"ה ויל"ע בתוס' לקמן ל' ב' ד"ה עד דכתבו אם אתי אליהו ואמר דעיברו לאלול ע"ש ומשמע דגם עכשיו דידעי' בקביעא דירחא עכ"ז שייך עיבור בשמים או אולי הכוונה אב"ד הגדול דהוא גם עכשיו אלא שלא נודע לנו מי הם ועכ"פ הוא גם עתה ספק בעצם בכל ב' ימים טובים של גליות שמא החודש מעובר בשמים או בב"ד הגדול וכתוס' הנ"ל וא"כ מה זה דמקשינן כאן והשתא דידעי' כו' ומסקינן דהוא מנהג משום דזימנין דגזרי כו' ולדב"ז הנ"ל הוא רק

מנהג לבד ולולי שנהגו לא היו החכמים מצווין כלל לעשות ב' ימים טובים של גליות וע"ע רא"ש סוכה פ' לולב וערבה סי' ה' מש"ש וי"ל דשאני התם דאם יבא אליהו כו' עש"ה וע"ע ר"ן שבת ריש פ' שואל ד"ה ודאמרי' בגמ' גבי יו"ט של ר"ה כו' עש"ה ויש לספק בב' ימים טובים של גליות והלוהו בראשון וחזר והלוהו גם בשני אי ניתן ליתבע עכ"פ אחת מהם דממ"נ חד מינייהו חול הוי ואי נימא דניתן ליתבע נ' דהיכא דההלואות שוות אז יכול ליתבע אחת מהם וכשפורעו יכול לתפוס אותו הממון על הלואת היו"ט וכדאמרי' התם דהלואת יו"ט נמי אע"ג דלא ניתן ליתבע מ"מ אי תפס לא מפקי' מיני' ויחזור ויתבע על אותה ההלואה שהית' בחול דממ"נ חד מינייהו חול הוי ויאמר הלואת החול איזה שהיא אני תובע עתה ודו"ק היטיב וע' תוס' תענית ב' א' ד"ה מיום טוב:

דף ה.

וכל דבר שבמניין כו', נ"ב ע' שו"ת הרא"ש כלל ב' אות ח' וע' שו"ת הרשב"א ח"ג סי' שכ"ט ונ' דכוונת ראיית הרשב"א שם דא"צ מניין אחר ממש רק אותו מניין עצמו יכולים להמנות שנית ולהתיר מהך דלך אמור להם כו' דהקב"ה עצמו הי' האוסר והמתיר ולולי דברי הרשב"א יש לפקפק בזה דלגבי הקב"ה לא שייך שיתיר אחר ואין דנין אפשר משא"א וע' פלתי סי' י"ב סק"ב וע' שו"ת מהרי"ט סי' נ"ח דכ' גם לעניין תקנות הקהל והסכמותיהם דאמרי' ג"כ דדבר שבמניין צריך מניין אחר והסכמה אחרת לבטל הראשונה וכ"ז שאין מניין אחר אין תקנה והסכמה הראשונה בטילה ואעפ"י שבטל הטעם עש"ה:

שם כדי לעטר שוקי ירושלים בפירות, נ"ב דוגמת ל' זה מ"ר י"ג ב' ומעטר את שוקי העיר בפירות:

שם תוד"ה כל דבר כו' כ' אבל חרמות שמשימין לזמן מכי עבר הזמן ממילא עבר כו', נ"ב ע' מה שדימה לזה בשו"ת שבות יעקב סי' קס"ב:

דף ו.

יתעסקו בו עממין, נ"ב ומאי עממין עכו"ם אבל עבדים לעניין מלאכה דשבת ויו"ט איתקשו למרייהו דכתי' לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך כל מלאכה דאסור לי' למרי' למיעבד אסירא לי' לדילי' למיעבד ואי קברי מחינן להו עכ"ל בה"ג ה' אבל. וצ"ל דכוונתו אעבד שלא מל וטבל לשם עבדות דאע"ג דמותר לעשות מלאכה מ"מ

אסור לו לאדונו להניחו לעשות משום שביתת עבדו אבל עבד שמל וטבל פשיטא דאסור שהרי חייב במצוות כאשה:
שם ואפי' בב' ימים טובים של ר"ה, נ"ב ע' שו"ת מהר"י ברונא סי' רע"ו:
שם הואיל ומוכן אגב אמו, נ"ב כזה לקמן כ"ו ב' הא בכור מעיקרא הוי חזי אגב אמי':

דף ו:

במעי אמן אינה מגדלת אפרוחים כו' עד פשיטא כו', נ"ב ע' שו"ת נחלת שבעה סי' א' עש"ה כל התשובה:

דף ז.

עם יציאת רובה נגמרה וכדר' יוחנן, נ"ב ע' קושי' בשו"ת יד אלעזר סי' מ"ח דמנ"ל לומר דהכוונה להך דר' יוחנן דילמא הכוונה להך דאמר רבא חולין קמ"א ב' ביצה עם יציאת רובה הוא דאיחייב לי' בשילוח כו' ע"ש והנה בגמ' שם הגירסא רב וא"כ כיון דגם כאן בעל המאמר הוא רב א"כ אין קושי' דא"כ תרתי דרב ל"ל אולם בגליון שם כ' דצ"ל רבא ולהנ"ל יש ראי' לגירסא אשר בגמ' רב ואולם בלא"ה נמי י"ל דלהך דהתם אין נ"מ אם נגמרה או לא דאפי' לא חשובה נגמרה נמי אפשר דיש לו להתחייב בשילוח ואכ"מ להאריך:
שם וכ"ת לעניין טומאה נמי ניגזור אפושי טומאה הוא ואפושי טומאה מדרבנן לא מפשינן. נ"ב פירש"י משום הפסד טהרות ודוגמתו נדה ה' ב' מהו דתימא מעל"ע חשו בה רבנן לפסידא דטהרות ועוד שם ט' ב' טהרות אפיש לעבידא וחשו רבנן להפסד דטהרות וע' עוד כזה בתוס' מנחות ס"ט א' ד"ה דבלע ועוד כזה בחידושי רמב"ן שבת צ"ה א' ד"ה אלמא נקוב וע"ע כזה בשו"ת ח"צ סי' פ"ב וע' תוס' ב"ק ק' ב' ד"ה אומר עש"ה:
שם למאי נ"מ כו', נ"ב ע' שו"ת מהר"י ברונא סי' קמ"ט וז"ל שאל מהר"י מרפור"ק יצ"ו היכא משכחת איסור הנולד אצל איסור משוי היתיר והשיב פירות הנושרים בבין השמשות אסורים מספק שמא חשיכה הוא וכי נולד אצלם ביצה שניהם מותרים דעל כרחך יום הוא וערב שבת הוא דאי לילה אין תרנגולת מטיל ביצה בלילה דכל המשמש ביום נולד ביום בפ"ק דביצה עכ"ל וצ"ל שלא אירע כזה מעולם שתטיל תרנגולת ביצה בזמן ביה"ש וכן שיוליד אז עטלף דאל"כ נברר מזה כל ספיקו של ביה"ש אם הוא יום או לילה וכמובן ועמ"ש בגליון שבת ל"ד א' וע' פתחי תשובה יו"ד סי' מ"ח סק"א לעניין אי חיות י"ב חודש מברר ספק פלוגתא בטריפות עש"ה:

דף ז:

שאור שחימוצו קשה, נ"ב כל' זה פסחים ל' ב', חולין צ"ט ב':
שם פתח הכתוב בשאור וסיים בחמץ לומר לך זהו שאור זהו חמץ וברש"י כזה כן זה, נ"ב מעין זה בחגיגה כ"ז א' פתח במזבח וסיים בשלחן כו' בזמן שביהמ"ק קיים מזבח מכפר כו' עכשיו שלחנו של אדם מכפר כו' והכוונה ג"כ להקיש שלחן למזבח לעניין כפרה ובמעילה ט"ז ב' פתח הכתוב באכילה וסיים בטומאה מה טומאה בכעדשה אף אכילה בכעדשה וע"ע ב"ק ב' ב' פתח בנגיפה וסיים בנגיחה לומר לך זו היא נגיפה זו היא נגיחה [וע"ע שם ס"ב ב' פתח הכתוב בנזקי ממונו וסיים בנזקי גופו לומר לך אשו משום חציו) ודמיון לזה גם בל' משנה ב"ק כ"ז א' פתח בכד וסיים בחבית כו' א"ר פפא היינו כד היינו חבית וע"ע סנהדרין נ"ד א' פתח הכתוב בכלתו וסיים באשת בנו לומר לך זו היא כלתו זו היא אשת בנו:
שם ילפי' ביעור מאכילה, נ"ב הפוכו פסחים כ"ט א' ויליף שאור דאכילה משאור דראי':

דף ח.

שייחד לו קרן זוית, נ"ב כל' זה לקמן מ' א' וע"ע ב"מ מ' ב' במשנה ולא יחדו לה בעלים מקום וברש"י לומר לו זוית זו השאילני וע"ע פסחים ו' א' יחד לו בית:

דף ח:

דבעידנא כו', נ"ב באחרונים נסתפקו היכא דאינו בעידנא אי גם בדיעבד אינו דוחה ונ' דלמ"ד דעשה דרבים דוחה גם באינו בעידנא אזי גם ביחיד בדיעבד מיהת דחי ע' מג"א או"ח סי' קכ"ו סק"ג בשם הרמ"ע וז"ל אי לאו דמסתפינא הייתי אומר יחיד שלא הזכיר ר"ח בשחרית והתפלל מוסף א"צ שוב להתפלל שחרית דלא גרע דיעבד ליחיד מלכתחלה לרבים ודברים של טעם הם להלכה עכ"ל וע"ש בס' מנחת פתים העיר מזבחים כ"ב ב' דאמרו זקני דרום דהא דתנן טמא פסול ל"ש אלא טמא שרץ אבל טמא מת מתוך שמרצה בציבור מרצה ביחיד ופירש"י מתוך שמרצה בציבור לכתחלה מרצה ביחיד בדיעבד וא"כ כיון דלא קיי"ל כזקני דרום א"כ תיקשי לרמ"ע הנ"ל ולק"מ דציבור דהתם היינו כלל ישראל דבעי' רוב ישראל ושפיר יכול להיות חילוק בינם ליחיד מן הקצה אל הקצה ולא דמי לציבור ורבים דעלמא וגם שם אין הטעם מפאת מעלת ציבור לבד רק דהטומאה גופה קלושה בציבור מביחיד כי היכי דיש חילוק בס"ט בין רשות הרבים לרה"י ע' תוס' סוטה כ"ח ב' ד"ה מכאן וגם הא דטמא מת מרצה בציבור אין

הכוונה ציבור דווקא רק תלוי בקבוע לו זמן וכמבואר ביומא נ' א' וא"כ אין לו עניין לכאן כלל אולם במנחות כ"ה א' רש"י ד"ה א"ק עון כ' דטומאה דחוי' בציבור מפני כבוד ציבור והארכתי בחידושי וע"ע פסחים ע"ח א' אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור דמבואר שם לכאורה דכיון דביחיד בדיעבד כשר בציבור גם לכתחלה כשר והוא כסברת הרמ"ע עש"ה בפסחים בתוס' ואם דמתוס' שם משמע דרק הואיל והלכתחלה ביחיד הוא רק מדרבנן לכן אינו בציבור ע"ש מ"מ אין זה מוכרח באמת מגוף הגמ' ושפיר י"ל טעם הגמ' כנ"ל דציבור עדיפי מיחיד גם בדאוריתא בעניין זה דלכתחלה לציבור הוי כדיעבד ליחיד ודע דסברת הרמ"ע הנ"ל י"ל דלכתחלה ודיעבד הם ב' מדריגות ואין ליחיד להיות פחות מן הציבור רק במדריגה אחת וסמך לזה משנה מנחות ק"ג ב' דיו ליחיד שיהא פחות מן הציבור אחד אולם באמת נ' דדברי הרמ"ע הנ"ל שייכי רק בהך דר"ח כו' דשם הטעם משום טורח ציבור וטורח ציבור הוי רק כשאר אונס דדינו רק כדיעבד וכמבואר במרדכי שלהי ב"ק דמדבמקום אונס מקבלין עדים שלא בפני בע"ד מכלל דבדיעבד אפי' שלא במקום אונס מהני ע"ש ומשא"כ בהך דבעידנא דעשה דרבים דדחי כו' הוא משום מעלת ציבור וחשיבותו דמצוה המתקיימת מרבים חשיבא טפי ע"כ דבר שהוא משום מעלת ציבור שפיר יתכן שתועיל מעלת ציבור אלכתחלה אף שביחיד אפי' בדיעבד לא מהני ולפי"ז לא תיקשי ג"כ על הרמ"ע מהך דזבחים כ"ב הנ"ל ודע דד"ז שא"א שיהי' חילוק בין יחיד לציבור רק מלכתחלה לדיעבד לא מקצה אל הקצה מצינו ג"כ הפוכו מיחיד לציבור דמידי דכשר ביחיד לכתחלה מהני בציבור בדיעבד מיהת ע' ר"ן מגילה פרק ב' דף רס"ג ע"א מדפי הריף ד"ה ומחו לי' אמוחא וע"ע שו"ת שבות יעקב ח"ג סי' ט"ז מה שהביא משו"ת הב"ח סי' קמ"ו דכל שמותר לעשות משום צרכי רבים כ"ש שמותר משום פסידא ליחיד ע"ש ונ' ג"כ דפסידא הוי כדיעבד ע' תוס' פסחים ל' א' ד"ה לשהינהו ומ"ש על הגליון שם וא"כ הוא ג"כ כוונה הנ"ל דלא גרע דיעבד דיחיד מלכתחלה דרבים ובגוף הך דכאן דבעידנא כו' ע' מה שדימה לזה בשו"ת רד"ך בית כ"ב חדר ב' עש"ה וע"ע שו"ת רדב"ז ח"ג סי' אלף וחמשה:

דף ט:

כלום מעשה בא לידכם, נ"ב ע' מסורת הש"ס וכזה עוד ב"ק קי"ז א' כלום מעשה בא לידך: **שם** אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהו כו', נ"ב כעין זה לקמן כ"ט א' לעניין ר' יהודה ורבנן:

דף י:

ואתי לאימנועי משמחת יו"ט. נ"ב ע' שו"ת חות יאיר סי' קע"ח מש"ש מעניין המנהג דבמשתאות החשובות מפרנסים בעופות אעפ"י דקי"ל דאין יוצאין ידי שמחת החג בבשר עופות ע"ש והי' לו להביא גמ' דכאן דיש גם ביונים שמחת יו"ט וע' מרדכי תענית סוף הלכות תשעה באב:

שם רש"י ד"ה א"ר אשי כו' כ' מ"ד בכיס אחד מחלוקת בב' כיסין כעין כים אחד קאמר, נ"ב מעין זה כתובות ע"ג ב' אמר רבה מחלוקת בטעות שתי נשים אבל בטעות אשה אחת ד"ה כו' אלא אמר רבה מחלוקת בטעות אשה אחת כעין שתי נשים אבל בטעות אשה אחת גרידתא ד"ה כו':

דף יא.

שוחטן, נ"ב צ"ל שוטחן:

דף יא:

אעפ"י שא"צ כו' מערים ומלח גרמא גרמא, נ"ב ע' תוספתא שבת פרק י"ג מדיחין עשרה כוסות שאם ירצה ישתה באחת מהן כו':

שם התירו סופן משום תחלתן, נ"ב ע' שו"ת חות יאיר סי' קט"ו דנסתפק לומר דרק בצרכי רבים אמרי' כן ע"ש וע' תענית כ' ב' א"כ נמצאת מכשילן לעת"ל ומה שציינתי שם בגליון וע' ראבי' סי' ק"ע דכ' דרק בדקדוק שלשה דברים דכאן התירו כו' ואין עוד כיוצא בהן עש"ה וע' תוס' עירובין מ"ד ב' ד"ה כל ותוס' ר"ה כ"ג ב' ד"ה שיהיו מהלכין וע"ש בראבי' עוד דכ' דבדאוריתא לא שייכא סברא דהיתיר סופו משום תחלתו וע' שו"ח מהרי"ל סי' מ"ג ואולי זה הי' טעם המורים כו' דס"ל גם בדאוריתא סברא דהיתיר סופו כו' ולכן גם החזרה מותרת כיון דהתיר' תורה טומאת קרובים דנ' הטעם משום מצות קבורת המת וכיון דלולי יחזיר לא יוכל לקוברו לכן גם החזרה מותרת וע"ע ברוקח ה' שבת סי' ס"ז וע"ע שו"ת שבות יעקב ח"ג סי' י"ז וע' שלטי הגבורים בפרקין דקפ"ו ע"ב מדפי הרי"ף אות ד' פי' ר"ח קטן למולו כו' ע"ש בסוף הדיבור דקפ"ז ע"א וע' ירושלמי מועד קטן פרק א' הלכה ד' ובשירי קרבן שם ד"ה התירו סופו מפני תחלתו:

דף יב.

דאי ב"ה כו', נ"ב אע"ג דלב"ה נמי אמרי' מתוך רק בדבר שיש בו צורך היום מ"מ כאן נמי אמרי' מתוך שהותרה שחיטה לצורך גבוה בעולת ראי' ושלמי חגיגה דאינון צורך היום לגבוה הותרה נמי שלא לצורך גבוה דהיא עולת נדבה דהיא הנאה דהדיוט, חידושי רמב"ן שבת קכ"ד ב' ד"ה וב"ה מתירין ולפי"ז מצינו עוד עניין מתוך חוץ ממתוך שהותרה לצורך אוכל נפש כו' וע' תוס' פסחים ט' א' סד"ה בשפחתו דכ' ועוד דכאן לא הי' לצורך המת וע"ש בפסקי תוס' פסק ל"ט דאין כהן מטמא שלא לצורך המת ויל"ע ג"כ מדוע לא אמרי' סברא דמתוך שהותרה לצורך כו' ושוב ראיתי בהלכות קטנות להרא"ש ה' טומאה סוף סי' ז' שכ' הא כ"ז שלא נסתם הקבר מטמא ונוגע במת שלו בין לצורך ובין שלא לצורך וע"ש בדברי חמודות העיר מתוס' פסחים הנ"ל ועכ"פ בדעת הרא"ש י"ל דהיינו טעמי' משום סברא דמתוך שהותרה לצורך כו' וע"ע סברא דמתוך להתיר בזבחים כ"ב ב' אבל טמא מת מתוך שמרצה בציבור מרצה נמי ביחיד וע"ע חידושי רמב"ן שבת קל"ט ב' דכ' דכיון דמצוה הוא התירו בה מקצת מלאכה אפי' שלא לצורך כו' ע"ש ואולי ג"כ מסברא דמתוך שהותרה לצורך כו' נגעו בה וע"ע נדרים פ"ב ב' נדרה מב' ככרות באחת מתענה ובאחת אין מתענה מתוך שמיפר למתענה מיפר לשאין מתענה ע"ש בפי' הרא"ש דמיירי כשאותו שאין מתענה ג"כ יש בו קצת עינוי אלא דאינו עינוי גמור שיוחשב עינוי נפש ויוכל להפירו מצד עצמו ורק מתוך שמיפר למתענה עינוי גמור מיפר נמי לאידך שיש בו עינוי קצת ע"ש וה"ז ג"כ דוגמת מתוך דיו"ט דאמרי' דמתוך שהותר לצורך אוכל נפש הותר נמי שלא לצורך ובלבד שיהא בו צורך קצת:

דף יב:

ב"ש היא כו', נ"ב ע' שו"ת ראשית בכורים ח"ב סי' ז' הקשה מהך דשבת ע' א' דמ"ד הבערה לחלק יצאת ולא ילפי' לחלק מבחריש ובקציר תשבות היינו משום דה"ל חריש וקציר ב"כ הבכ"א ואין מלמדין ע"ש ברש"י ותוס', וא"כ לשמאי הזקן דס"ל קידושין מ"ג א' דב"כ הבכ"א מלמדין ע"כ דהבערה ללאו יצאת לא לחלק וא"כ לתוס' פסחים ה' ב' ד"ה לחלק דלמ"ד הבערה ללאו יצאתה הבערה מותרת ביו"ט לגמרי א"כ איך אפשר לאוקמי כאן הך דהבערה ובישול כב"ש וכי יחלקו ב"ש על שמאי רבן ע"ש והי' לו להביא בזה תוס' יבמות קי"ז א' ד"ה ב"ה שכתבו ותימא וכי נחלקו ב"ה על הלל רבן כו' אולם באמת מצינו כזה בכמה דוכתי והארכתי במ"א וגוף קישתו הנ"ל הוא רק דרך פלפול ויש ליישבה בכמה גווני:

שם ה"נ לא אמרי' מתוך שהותרה הבערה לצורך. נ"ב הא דפתח בהבערה ובישול וסיים בהבערה לחוד והמפלפלים הרבו בזה הנה דוגמתו ממש ברכות י"ד א' בהלל ובמגילה מהו שיפסיק אמרי' ק"ו ק"ש דאוריתא פוסק הלל דרבנן מיבעי' הרי דפתח בהלל ומגילה וסיים בהלל לחוד והטעם דמובן מאיליו דה"ה למגילה ונקט הלל משום דפתח בי' וה"נ דכוותה וע' נדה י' ב' פתחת בתרי וסיימת בחדא ע"ש בתוס' ואינו עניין לכאן וע' מנחות כ"ו א' נטמא וה"ה לאבוד ושרוף והאי דקאמר ניטמא רישיהו נקט וה"נ הבערה דרישא נקט וה"ה לבישול ואולם בשו"ת הרשב"א ח"ג סי' שס"ג ראיתי שדיקדק בש"ס חולין כ"ז ב' דמייתי הך דהנוחר והמעקר פטור מלכסות ואמר ואי אמרת אין שחיטה לעוף מה"ת נחירתו זו היא שחיטתו ליבעי כסוי וברשב"א שם הביא דברי אומר דגם מעקר זו היא שחיטתו למ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת וכ' הרשב"א ע"ז וזו טעות גמורה שלא אמרו אלא בנוחר כו' ותדע לך דאי לא לימא נחירתו ועקירתו זו היא שחיטתו או לימא סתם ואי אמרת אין שחיטה לעוף מה"ת זו היא שחיטתו דקאי אתרוייהו ולמה לו לפרוט נחירתו עכ"ל ז"ל [ומש"ש ברשב"א במה שאמרו בפ' כיסוי הדם הוא ט"ס וצ"ל בפ' השוחט] וא"כ לדברי הרשב"א גם כאן יש לנו לדקדק כזה דהול"ל ה"נ לא אמרי' מתוך שהותרה הבערה ובישול לצורך כו' או הול"ל ה"נ לא אמרי' מתוך שהותרה לצורך כו' אבל לא הי' לו לפרוט הבערה ואולם לולי דברי הרשב"א נלענ"ד פשוט כמ"ש דאין לדקדק בזה כלל וגם בהך דחולין אין לדקדק כן דנקט נחיר' שהוזכרה תחלה וה"ה לעיקור:

שם טפלה, נ"ב פירש"י לטפל ולהוליך של אמש עם היום ודוגמת ל' זה חגיגה ח' ב' טופל ומביא כו':

דף יד:

אין שורה פחותה משלשה כו', נ"ב כזה בפי' הראב"ד עדיות פ"ד מ"ג בשם הירושלמי:

שם תוד"ה מפני כ' ול"נ דלא אשכחנא כו', נ"ב ע' שו"ת הר"י מגא"ש סי' קפ"ג וע' מהרי"ל ה' סוכה מש"ש ומותר לתלות בה (בסוכה) יריעות שעטנז רק שיהיו תולין למעלה מתשמיש אדם ומה שמצילין למעלה מן החמה והרוח אין לחוש וראי' מאבידה דהיא מותרת להשתמש בה בכה"ג עכ"ל ונ' כוונתו דלצורכו ולצורכה שרי גם באבידה ע' תוס' ב"מ ל' א' ד"ה לצורכו והיינו משום דכוונתו רק לצורכה ואי אתא צורכו נמי ממילא לית לן בה וה"נ כוונתו למצוה ואי נהנה נמי ממילא מהגנת החמה כו' לית לן בה ואולם צ"ע דמה צריך לראי' כלל אטו כלאי בגדים אסורים בהנאה הא אין אסורים רק בלבוש וכיסוי

ע' כלאים פ"ח מ"א ואם הם למעלה מתשמיש אדם א"כ מה בכך שמגינים מן החמה הרי אין כאן רק הנאה לבד וצ"ע:

דף טו:

שמא יפשע, נ"ב וברש"י ישבח כו' ומשמע דשכחה היא פשיעה ולא אונס וע' אריכות בזה בשו"ת שבות יעקב ח"ב סי' קמ"ח וע' שו"ת עבודת הגרשוני סי' ב' דהביא מתשובת הרשב"א דשכחה הוי שוגג וכ' ע"ז וז"ל ואין לומר מאן לימא לן דשכחה הוי שוגג דלמא שכחה הוי מזיד גבי אדם כדאמרי' גבי שומרים כל לא ידענא פשיעותא היא הא ליתא דהא איתא בפ' כיצד הרגל כו' הית' אבן מונחת לו בתוך חיקו והכיר בה ושכחה לעניין נזקין חייב לעניין ד' דברים פטור ופירש"י לעניין ד' דברים פטור אעפ"י דהכיר בה הוי שכחה שגגה ולא פשיעה הרי קמן ששכחה הוי שגגה ויש לחלק בין שומר שאמר לא ידעתי אנה הנחתיו לבין שארי שכחות וק"ל עכ"ל וע"ש שחילק שם עוד בזה בין יחיד לרבים עש"ה ובגוף החשש דכאן שמא ישכח ואי חיישי' לשכחה הנה בש"ע יו"ד יש חשש שכחה בכמה מקומות שמא ישכח מלבדוק מלהדיח מלקלוף וכדומה וע' תבואות שור סי' י"ח סקכ"ט עש"ה וע' ירושלמי שבועות פ"ה ה"א הוי לית טעמא אלא משום שמצויין לשכח עדותן וע"ש במראה הפנים ד"ה הוי:

שם הללו בעלי מארה, נ"ב ע' בגליון בשם הערוך וע' שו"ת מהר"י ברונא סי' רל"א:

שם בני לוו עלי וקדשו כו' והאמינו בי כו', נ"ב ע' מעין זה ברש"י סוטה מ"ח ב' ד"ה שמאמינים בהקב"ה עש"ה:

דף טז.

כל מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה כו', נ"ב כל' זה ב"ב יו"ד א' כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מר"ה כו':

שם חוץ מהוצאת שבתות והוצאת יו"ט, נ"ב אולי בזה עניין הדרש כהך דשלהי עירובין דדרשי' בתפילין והיו לך לאות יצאו שבתות וי"ט שהן גופן אות כן כאן דרשי' כי חק לישראל הוא יצאו שבתות וי"ט שהן גופן חק אינם בדין ר"ה ע' שו"ת תשב"ץ ח"ג סי' כ"ט דשבת איקרי חק עש"ה ויו"ט ושבת כי הדדי נינהו ע' שבת ס' ב' ומש"ש על הגיון וכיון דחק לישנא דמזוני הוא לכן דרשי' גם יציאת שבתות וי"ט לעניין זה שאין המזון שלהם ויציאותיהם נידון בר"ה רק אם פיחת כו' וע' רוקח סי' רכ"ח הביא ל' הפסיקתא מר"ה

נקצצין מזונותיו של אדם חוץ ממה שמוציא בימים טובים ובשבתות ובראשי חדשים וחולו של מועד כו':

שם מצא אחרת נאה הימנה מניח את השני' ואוכל את הראשונה, נ"ב יל"ע לכאורה למ"ד הזמנה מילתא היא מדוע אין הראשונה אסורה משום מוקצה מחמת מצוה וע' פי' הראב"ד עדיות פרק ד' משנה יו"ד ד"ה כלכלת שבת דכ' שכל המוכן לשבת אין אדם נמלך עליו למוכרו ולא לעשותו לדבר אחר כו' ע"ש ואולם י"ל דרק הדרך כן משום חיבוב וכבוד שבת אבל אינו איסור ועוד דבמוצא אחרת נאה הימנה הא לא עדיף מקדשים דנפדין בשביל מציאת אחרת נאה הימנה כמבואר בשבועות י"א ב' וכאן נמי מה שמכין השני' הנאה מן הראשונה תחת הראשונה זהו כפדיון לראשונה שהיא נפדית ומתחללת בשני' וגם סתמא בהכינו ראשונה מיד דעתו שאם יזדמן לו נאה הימנה יאכל את זו והיא אומדנא ברורה דהוי כתנאי דמהני בהקצאה וז"פ:

שם נשמה יתיר' לא אודעינהו, נ"ב ע' רש"י נשמה יתיר' רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרווחה ויאכל וישתה כו' ונ' דטעמא דלא אודעינהו לעכו"ם משום דזה לא שייך בעכו"ם אכילה של קדושה ונ' דהיינו נמי טעמא דמ"ד דעכו"ם מקריבין רק עולות דכליל ולא דבר הנאכל לאדם ע' מנחות ע"ג ב' וזה כפי עניינם דאין אצלם אכילה של קדושה וגם לפמ"ש רש"י רוחב לב למנוחה ולשמחה כו' והיינו דיש שמחה של קדושה בהאכילה וזה לא שייך אצלם כי האכילה אצלם מוגשמת ולשמחה מה זו עושה והיינו ג"כ טעמא דאין מקריבין דבר הנאכל דכל אכילת קרבנות הוא ג"כ שמחה מדבא מן המעשר ע' תוס' מנחות פ"ב א' ד"ה אינו וד"ה הנסכים:

דף טז:

צריכין כזית, נ"ב בס' הפרדס לרש"י סי' קמ"ו כ' דשיעור עירוב תבשילין מן כזית ועד כאגוז וצ"ע וגם גוף דבריו צריכים ביאור דנ' כוונתו לכאורה דתחלת העירוב צריך להיות כזית ושיורו די אם הוא כאגוז וזה הרי צ"ע עוד מגמ' שבת פ"א א' דמשמע דאגוז גדול מכזית ע"ש ברש"י ד"ה כהכרע ומצאתי ברוקח בה' סעודה סי' שכ"ט דכ' לעניין כזית דביהמ"ז וז"ל זית קטן מאגוז כדמשמע במס' שבת בשלהי המוציא יין אבל נראה דכזית גדול בעי' כדאמרי' בפ' כיצד מברכין גבי ר' יוחנן אכל כזית מליח וכן משמע בכריתות בפ' אמרו עכ"ל ז"ל ומה שהביא מהך דכיצד מברכין צ"ע דאדרבה מבואר שם ל"ט א' דלא בעי' כזית גדול רק בינוני ושיעורו עם הגרעינין וגדול בלא הגרעינין הוא כבינוני עם הגרעינין ע"ש וכן מה שהביא מכריתות וכוונתו נ' על המבואר בפ' אמרו לו י"ד א' דאין

בית הבליעה מחזיק יותר מב' זיתים וגם זו איננה ראי' להיות כזית גדול מאגוז וגם כוונת הרוקח נ' דאיננה ע"ז רק כוונתו להביא ראי' דבעי' כזית גדול בשיעורי כזית אבל לא היותו גדול מאגוז ואם דבאגוזים שלנו לעינינו כזית גדול מאגוז אין לדון בזה מעכשיו דיוכל להיות דנתקטנו האגוזים וכמ"ש בהרבה כיוצא בזה:

שם מאי לאו אין לו שיעור כלל לא אין לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה, נ"ב כזה מנחות מ"א ב' וע"ט חגיגה ז' א' כסבורין אנו לומר הראיון אין לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה עד שבא ר' אושעיא ברבי ולימד הראיון אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה:

שם א"ל פושע את כו', נ"ב דהשנות השכחה פעמים הוי פשיעה וע' דמיון בתוס' ברכות כ"ו א' ד"ה טעה דאם עברו ב' תפלות כו' ע"ש בפנ"י:

דף יז.

מפני שהפת נאפה יפה בזמן שהתנור מלא, נ"ב כזה בירושלמי דמאי פ"ה ה"ג בשואל ככר טמא למלאות תנורו ע"ש בפני משה:

דף יז:

תנא תקנתא דהיתירא קתני כו', נ"ב ע' דוגמת זה יבמות קי"א א':

שם ושוין שמשיקין כו', נ"ב ע' שאילת יעב"ץ ח"א בסופו בקונטרס עשרה הלחם אות י' ועוד שם ח"ב סי' ק"ל וסי' קנ"ה:

שם ומטבילין מגב לגב. נ"ב דוגמא לזה פרה פ"ג מ"ד לא היו עושים לא חטאת על גבי חטאת:

דף יח.

גזרה שמא ישהא, נ"ב לקמן כ' ב' וב"מ מ"ה ב' ומ"ק י"ד ב' וי"ז ב' ותוס' מ"ק ח' ב' ד"ה מפני ביטול, בכורות כ"ג ב' גזרי' דילמא אתי לשהוויי:

דף יט.

במחשבתו ניכרת מתוך מעשיו, חולין י"ג א', מסורת הש"ס וכל' זה עוד תמורה י"ח א' בהיפוך הלשון מתוך מעשי' ניכרת מחשבתו וע"ע תוס' סוכה ט"ז א' ד"ה דלא וע"ע תוס' ע"ז ס"ד א' ד"ה ר"ע דהיכא דמתוך המעשה הוא שניכרת המחשבה אע"ג דכל האיסור הוא המחשבה והמעשה אין בה איסור כלל ואדרבה המעשה מצד עצמותה

טובה היא ומעוטי תיפלה מ"מ חשוב לאו שיש בו מעשה כיון דמתוך המעשה היא שניכרת המחשבה ע"ש:
שם הערב שמש נמי לא גמיר, נ"ב ע' תוספתא שבת פרק ב' דשם הוא מקור הך בריתא דכאן ונאמר שם בזה"ל כלים שנטמאו באב הטומאה אין מטבילין אותן בין השמשות ר"ש שזורי אומר אף בחול אין מטבילין ביה"ש מפני שצריכין הערב שמש וכלים שנטמאו בולד הטומאה מטבילין אותן ביה"ש עכ"ל התוספתא ומשמע דבטומאה דרבנן לכ"ע לא איכפת לן אם מטביל ביה"ש וע"כ הטעם משום דסד"ר לקולא ויהי' ראי' מזה לכאורה דגם באיתחזיק איסורא סד"ר לקולא וי"ל הכוונה דבטומאה דרבנן לכ"ע לא מחמרינן לחוש דמדהא לא גמיר העש נמי לא גמיר:

דף יט:

השתא סלותי מסלתינן נדרים ונדבות מיבעי', נ"ב ע' תמורה י"ד ב' וע' תוספתא מועד קטן פרק ב' דשורפין את הפרה ועורפין את העגלה במועד:

דף כ.

ההוא גברא כו', נ"ב ע' תה"ד סי' ש"נ וע' שו"ת תשב"ץ ח"א סי' צ"ה וח"ג סי' ק"ל וסי' קס"א וע' ירושלמי כתובות פי"א ה"א ר' יודן בעי אמר שרפוני ועבדו בי עבודה ותנו חצי שדה פלוני לפלוני אם אין שורפין אין נותנין (שכ"מ שאמר עשו עלי שריפה או עבודה פלונית ותנו כו' בעי אי תלויין הדברים זב"ז ואם אין שורפין אין נותנין, פני משה) וע"ש דכ' הפ"מ דלא איפשיטא האיבעי' ואינו מוכרח די"ל דהך אם אין שורפין כו' הוא פשיטות האיבעי' והוא כהך דכאן דאי אמר תחלה לנסיב כו' אי לא נסיב לא שקיל וכך שם כיון דאמר תחלה שרפוני אם אין שורפין אין נותנין:
שם רש"י ד"ה נזיר ואינו מגלח כ' דכיון דאמר הרי עלי נתחייב דאמירה לגבוה כמסירה להדיוט. נ"ב עמ"ש בזה באתוון דאוריתא כלל ז' וע"ע כל' רש"י זה גם בתוס' מנחות פ"א ב' ד"ה תודה:

דף כ:

לא ליהדר לי' מילתא טפי כו', נ"ב בשו"ת מהראנ"ח סי' ע"ז כ' דמ"מ אי אהדר לי' טפי אין מענישין אותו:
שם לכם ולא לעכו"ם, נ"ב טעמא דמילתא לפי שהם אינם שומרי יו"ט לכן אין לחלל היו"ט עליהן כי הך דע"ז כ"ו א' דידן דמינטרי שבתא מחללינן עלייהו דידכו דלא מינטרי

שבתא לא מחללינן, שו"ת רדב"ז ח"ב סי' תשצ"ו ד"ה עוד כתב ועוד סיים דבריו ואפי' כהן כו' וע"ש חידוש דמתבאר מדבריו דישראל שמאמין בכה"ת רק שאינו מאמין בזה הדין דמותר לשחוט ביו"ט לצורך אוכל נפש אזי אסור מה"ת לשחוט ביו"ט לצורך אכילתו דה"ל כמו לנכרים לעניין השחיטה עש"ה:
שם לכם ולא לכלבים, נ"ב דוגמתו חולין ק"מ א' לך ולא לכלבך:

דף כא.

שאני שבות שבת משבות יו"ט, נ"ב כל' זה לקמן ל"ב א':
שם דא"א לכזית בשר בלא שחיטה, נ"ב כל' זה פסחים מ"ו ב', ב"ק ק"ו ב', חולין ט"ו ב':

דף כא:

מרבה אני את הכלבים שמזונותן עליך, שנא' לכלב תשליכון אותו, נ"ב ל' הבה"ג ה' יו"ט:
שם חזו להיסק גדול, נ"ב לקמן ל"ג א' ובבא בתרא י"ט ב' ע"ש:

דף כב.

מהו לכחול כו', נ"ב ע' שו"ת הרד"ך בית כ"ב חדר ג'

דף כב:

תחלתו מכבה וסופו מבעיר, נ"ב יבמות קכ"א ב':

דף כג.

משום דקא מוליד, נ"ב כזה לקמן ל"ג ב', עירובין ק"ד א' אולודי קלא אסור, שבת נ"א ב' רש"י ד"ה כדי שיזובו מימיו וע"ע שבת ק"מ א' לאולודי חיוורא קמכוין ואסור ואינו עניין לכאן דשם הטעם משום מכבס וע' מהרי"ל ה' אתרוג דאסור להניח האתרוג על גבי שום דבר ביו"ט משום דמוליד בו ריח כדאמר כאן בכסא אשיראי ע"ש וע"ע שו"ת הרשב"א ח"ד סי' ע"ד על המלאכה שהוזכרה ברש"י כתובות ס"ו א' ד"ה שתים שלש וארבע בב"א שהאשה מחממת בחיקה ביצי תולעים והם נוצרים דזה אסור בשבת משום דקמוליד תולעת ע"ש וע' זה בארוכה יותר בשלטי הגבורים שעל המרדכי שבת דפ"א ע"א מדפי הרי"ף ד"ה צ"ע על הכרכום כו' עש"ה ויש לדון מדוע תשמיש המטה מותר בשבת הא קמוליד אדם:

שם א"ל רבא לר"נ ולומר מר הלכה כו' שהרי כו' א"ל אנא כר"ש סבירא לי, נ"ב כזה ב"ק כ"ד א' ע"ש:
שם תוד"ה ע"ג חרס כ' וכן משמע בירושלמי מהו לאדלוקי נר של בטלה ביו"ט, נ"ב ע' שו"ת הרשב"א ח"ג סי' רע"ז כ' ופי' נר של בטילה נר שאינו צריך לו אלא לכבוד בעלמא:

דף כג:

ואין נותנין לפניהם מזונות. נ"ב במהרי"ל ה' ר"ה כ' כשהולכין אל הנהרות (לתשליך) אל יוליכו עמהם שום מזון להשליך אל הדגים משום דמוקצים הם דמחוסרין צידה ואין מאכילין ביו"ט אלא לדבר הראוי לו כו' ועוד שם דהנושא מזון עמו תרתי ריעותא עביד דנושא חוץ לעירוב ומאכיל את המוקצה עכ"ל וצ"ע דטעם זה אינו לא כרש"י ולא כתוס' דכאן רק אזיל לכאורה בשיטה דאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל ולא קיי"ל הכי:
שם רש"י ד"ה אין צדין דגים כ' חייש למכמר בשרא, נ"ב ל' הגמ' פסחים נ"ח א' וע"ש פלוגתא בזה אי חיישי' למכמר בשרא:
שם רש"י ד"ה ואין נותנין כ' וגדול אוכל את הקטן, נ"ב כן הוא בע"ז ד' א' וע"ע בכורות ז' ב' במשנה:

דף כד:

מותרין למאי רב אמר מותרין לקבל ולוי אמר מותרין באכילה, נ"ב היינו דרב ס"ל פירושא דמותרין לפרט אחד לקבל ולוי משמע לי' לישנא דמותרין דמותרין לגמרי ואפי' באכילה ודוגמתו חולין צ"ה א' דאהא דתנן חתיכות מותרות אמר שם רב אמר מותרות משום נבילה ולוי אמר מותרות באכילה ואע"ג דאמר להלן דאנא ולוי הוינן קמי' דרבי כו' מ"מ רבי גופי' נסתפק בזה אי תיבת מותרין דאמר ר"ג לגמרי משמע וכנ"ל וע"כ רב ששמע חזרתו של רבי סבור דשייך מותרין לפרט אחר ולוי דלא שמע פליג עלי' וע"כ גם בהך דחולין לטעמייהו הוא דפליגי וכנ"ל:
שם ופירי דכבישי בירקא, נ"ב כזה במנחות נ' ב' דכבישי לי' בירקא:

דף כה.

לאכול ממנה כזית צלי, נ"ב צ"ע מדוע בעי' כזית דנהי דפחות מכזית לאו אכילה היא מ"מ הנאה מיהת הא חשיב וכמבואר בירושלמי תרומות דמודה ר"ל באיסורי הנאה והיינו משום דטעמא דר"ל דח"ש מותר מה"ת משום דאכילה אמר רחמנא וליכא כמבואר ביומא וע"כ באיסורי הנאה הנאה מיהת חשיב ואסור משום הנאה וא"כ ביו"ט דעבור

הנאה ג"כ מותר לשחוט מטעם מתוך א"כ ל"ל כזית וא"ל דמשום דנקט ר"ע כזית נקט נמי ת"ק כזית ור"ע לטעמי' דלית לי' מתוך דזה דוחק כיון דדברי ר"ע הוזכרו אחרי דבחי ת"ק ואמר אפי' כו' ועוד דא"כ ל"ל בפ"ק דפסחים למידק ממימרא דר"ע דבריתא דלית לי' מתוך תיפוק לי' ממימרא דר"ע כאן במשנה וצ"ע:

דף כה:

רש"י ד"ה בכור שנפל לבור כ' והשוחטו כשהוא תם הוי שוחט קדשים בחוץ וענוש כרת, נ"ב ע' שו"ת מהר"י ברונא סי' רמ"ד דכ' וז"ל ונראה דהשוחט בכור תם בח"ל חייב כרת משום שחוטי חוץ וכן בסמ"ג גבי מעשר בהמה אע"ג דר' דווקא המעלה ולא השוחט אבל רש"י משמע דאיכא כרת בשחוטי חוץ בפ' כל פסולי המוקדשין כו' וכן פירש"י בפ' אין צדין השוחט בכור בזה"ז חייב כרת עכ"ל ומ"ש אע"ג דר' דווקא המעלה ולא השוחט ויש כאן איזה חסרון ושיבוש אבל עכ"פ נראה מדבריו דיש דיעה אחת דרק המעלה חייב כרת ולא השוחט ולא ידעתי מי הוא הדיעה הזאת וגם הוא פליאה גדולה דאין שום סברא וטעם לחלק בין שחיטה להעלאה וצע"ג ושוב ראיתי לו עוד בסי' רנ"ז דכ' דקיי"ל דהשוחט בכור תם בחוץ אפי' בח"ל חייב כרת כו' אע"ג דר"י סבר דווקא המעלה בחוץ בזה"ז ולא השוחט אנן קיי"ל כרש"י בהא דחייב כרת עכ"ל וגם זה לא ידעתי מ"ש אע"ג דר"י סבר ואם כוונתו אמימרא דר' יוחנן זבחים ק"ז ב' דהמעלה בזה"ז חייב לא יפול ע"ז לומר דלא קיי"ל כר' יוחנן אלא כרש"י דא"א לרש"י לחלוק על ר' יוחנן וגוף מאי דנקט ר' יוחנן המעלה ולא השוחט ע' תוס' זבחים נ"ט ב' ואין לדבריהם עניין לכאן:

דף כו.

תוד"ה בכור כ' וא"ת מ"ש דבכל דוכתא כו', נ"ב בשאלתות פ' בא כ' וז"ל אע"ג דר' יהודה מחמיר במוקצה בעלמא הכא מיקל דהא דעתי' עלי' ורש"א כי האי גוונא הוי מוקצה אע"ג דר"ש שרי מוקצה בעלמא הכא אסור דאמר מי יימר דמזדקיק לי' חכם עכ"ל וע"ש וחידוש על התוס' שלא הביאו כלל דברי השאלתות:

דף כז.

אמי ורדינאה, נ"ב ע' רש"י וע"ע רש"י נדה י"ט ב' ד"ה אמי ורדינאה וע"ע דוגמא לפי' א' דרש"י בסוטה י"ב א' וארדן כו' על שהיו פני' דומין לורד ועור כזה שם ל"ו ב' וארד שפניו דומין לורד וע"ש במסורת הש"ס:

דף כז:

דלמא את גרמת לי', נ"ב ע' שו"ת מהר"י ברונא סי' קס"א וסי' קס"ב וע"ש בסי' קס"ב חידוש דגרם הטלת מום הוא רק איסור דרבנן ודרשא דכל מום הוא רק אסמכתא עש"ה: **שם** רש"י ד"ה חלה שנטמאת כ' אפ"ה בשמן שריפה לא כו', נ"ב ע' חידושי רמב"ן שבת כ"ג ב' ד"ה א"ל אביי הביא דברי רש"י הנ"ל וכ' וז"ל פי' לפירושו משום דעיקר כוונתו של אדם בשריפה זו למצוה של גבוה וצורך הדיוט ממילא הוא דאתי כו' עכ"ל וצ"ע דטעם זה שייך רק בשריפה שנהנה בה ג"כ בהדלקת נר והסקה תחת תבשילו אבל בהאכלה לבהמה הא לא שייך טעם זה וע"כ דמצות הביעור בעצמותה נחשבת מלאכה אף שאיננה מעשה מלאכה וא"כ תו לא צריך עוד בהדלקת נר כו' לטעם הרמב"ן הנ"ל דבפשיטות הוא אסור דכיון דקיום מצות הביעור עצמו חשוב מלאכה וזה הרי אין בו צורך הדיוט כלל דכך הי' רואה לאורו והי' תבשילו מתבשל אם לא הית' ההבערה מצוה כמו עתה אשר הוא מצוה וא"כ מקיום המצוה דהוא עצמו מלאכה יהא אין גופו נהנה כלל וא"כ הא ה"ל מלאכה שלא לצורך ודו"ק וע' ברמב"ן שם בדיבור הנ"ל דכ' ובוודאי אפשר למימר דאביי סברי אילו הי' בו משום שריפת קדשים אף מעיו"ט אסור כיון שעיקר השריפה בשבת ובירושלמי נמי איכא הכי ולא דמיא להדלקת נר דחולין דהכא הבערה גופי' חשיבא לי' מלאכה עכ"ל וה"ז כסברת רש"י כאן דביעור הקודש עצמו חשוב מלאכה לא מפאת מעשה מלאכת הבערה דאילו מפאת מעשה מלאכת הבערה הרי אין שום סברא לאסור להדליקו מערב שבת יותר מנר דחולין [ולנימוקי יוסף ב"ק דכ' גם בטעם נר דחולין דנחשב שעשה הכל מיד ולולי זה הי' ראוי להיותו אסור משום אשו משום חציו מובן היטיב דכאן דהביעור נחשב מלאכה זה וודאי א"א לומר דנתבער הקודש מעיו"ט שהרי ישנו ולא נתבער ורק לעניין מעשה הבערה של האדם שייך לומר דעשה הכל מיד וכמובן] ואולם לולי דברי הרמב"ן הי' נ' דטעם הירושלמי לאו משום איסור מלאכה הוא רק דכיון דכתי' והנותר ממנו עד בוקר וגו' ודרשי' בא הכתוב ליתן בוקר שני לשריפתו כך קבע הכתוב זמן ביעור הקודש פסול בחול ולא ביו"ט וה"ה לא בשבת דיו"ט ושבת כי הדדי נינהו ואם מתבערים בשבת ויו"ט ה"ל מבטל מצות שריפת קדשים כיון ששורפן שלא בזמן מצות שריפתן:

דף כח.

מותר לעשות סימן בבשר כו', נ"ב אע"ג דיש בזה משום כתיבה כיון דהיא רשימה ובשבת ק"ג א' דלא חייבו שתי אותיות אלא משום רושם מ"מ ביו"ט כיון דהוא לצורך אוכל נפש מותר, שו"ת שבות יעקב ח"ב סי' כ"ו ויש לדון בדבריו הרבה:

דף כח:

ואמר לי כו' וחזיתי לדעתי' כו' וקסבר הלכה ואין מורין כן, נ"ב כזה מנחות ל"ו ב':
שם ר"י מתיר אף מכשירי כי', נ"ב מ"מ סברא דמתוך שהותרה לצורך כי' לא אמרי' במכשירין, חידושי רמב"ן שבת קכ"ד ב' ד"ה וב"ה מתירין:
שם וכתי' לכם כו', נ"ב מה דק' א"כ איסורא דלעכו"ם לר' יהודה מנ"ל ע' ס' קרבן חגיגה סי' כ"ד וע' רשב"א מגילה ח' ב' ד"ה לא קשיא:

דף כט:

או חמשים אגוזים עשרה אפרסקין כו', נ"ב כסדר זה אגוזים אפרסקין רמונים אתרוג הוזכרו גם בעירובין כ"ט א' ע"ש:
שם ובלבד שלא יזכיר לו סכום מקח, נ"ב כל' זה שבת קנ"א:

דף ל.

דאית בי' קוצים, נ"ב כזה ב"ב כ' א':

דף ל:

ואם התנה עלי', נ"ב ל' התוספתא פרק ג' אם אמר כשארצה אטול ה"ז מותר:
שם ומי מהני כו', נ"ב ע' שו"ת הרא"ש כלל כ"ב אות ח' וכלל כ"ד אות ט':
שם תוד"ה אמר כ' מצי נמי למיפרך כו', נ"ב ע' שו"ת רדב"ז ח"ו סי' ב' אלפים ר':

דף לא.

תוד"ה מן הקרפף כו', כ' וי"ל דלא שייך עמור אלא במקום שגדילים שם כדמוכח בפ' כלל גדול דע"ג ע"ב עכ"ל וצ"ע דלא מוכח כן שם כלל וע' שבת קמ"ג ב' נתפזרו לו פירות בחצר כו' אבל לא לתוך הסל שלא יעשה כו' ומבואר ג"כ דמשום מעמר אין בו וע' ירושלמי מעשרות פ"א ה"ב מכניסין במעי מלפפון כו' ע"ש כולה סוגי' ובפני משה:

דף לב.

מאי ערניות כו' צעי חקלייתא, נ"ב כזה בירושלמי סנהדרין פ"ה ה"ג כגון העירנין הללו היינו בני הכפרים ע"ש בפני משה:

דף לב:

התם בניין קבע אסרה תורה בניין עראי לא אסרה תורה וגזרו רבנן על בנין עראי משום בנין קבע והכא משום כבודו לא גזרו בי' רבנן,. נ"ב ע' ס' תניא סי' י"ב בעניין הטמנה שכ' ויו"ט שחל להיות בע"ש מצאתי בשם הר' יהודה כו' שלא להטמין באבנים כו' דהוי כמו בניין ומנהגינו להטמין כו' גם החבר הר' בנימין כו' כ' שאין להקפיד בכך שלא אסרה תורה אלא בניין קבע ורבנן גזרו על בניין עראי משום בניין קבע ומשום כבוד שבת לא גזרו רבנן עכ"ל והוא דוגמת ל' דכאן ונ' שלקח דבריו מהך דכאן וצ"ע בכל שריותי דמצינו משום כבוד הבריות ע' ברכות י"ט ב' וע"ש במסורת הש"ס אם יש להתיר ג"ר משום כבוד שבת:

דף לג.

גליון הש"ס ד"ה תוד"ה דרש כ' ע' מהרש"א כו', נ"ב וע"ע שו"ת רדב"ז ח"ו סי' ב' אלפים קצ"ו:

דף לג:

רש"י ד"ה אלותא כ' מקלות גדולים כמו ולא באלה, נ"ב י"ל דמיון יותר ומחינן לה באלוותא דבבא בתרא ע"ג א', ס' חות יאיר בסופו בשו"ת הגאון מהר"ד אופנהיים:

דף לד.

רש"י ד"ה שצריך לבדקן כ' דילמא פקעי ואישתכח דטרח שלא לצורך. נ"ב דוגמתו מ"ק ב' א' דמעין היוצא בתחלה חמור להשקות ממנו מחשש דילמא אתי לאינפולי ואישתכח דטרח שלא לצורך:
שם גליון הש"ס ד"ה רש"י ד"ה ואין חוששין כו' כ' ק' לי כו', נ"ב (כבר קדמו בקושי' זו החות יאיר כאן במקומו בגליון הרי"ף דף ר"א ע"א ואולם מאי דפשיטא להו לתרוייהו ז"ל דיש במקלקל עכ"פ איסור דרבנן ע' רש"י עירובין ל"ה א' ד"ה ובעי סכינא למיפסקי' וע' רש"י שבת קמ"ו א' ד"ה שובר וצ"ע):

דף לד:

תוד"ה ואומר כ' מקשה בירושלמי כו', נ"ב ע' שו"ת רדב"ז ח"ו סי' ב' אלפים קצ"ח וע' חידושי רמב"ן שבת י"ב א' דכ' דהא דחשבינן לר"א מדב"ש אע"ג דר"א תלמידו של ריב"ז הי' וריב"ז תלמידו של הלל הי' מ"מ אפשר שחזר ושימש לשמאי או לאחד מתלמידיו או שהסכים עמהם בדבריהם ונמנה עמהן כו' ע"ש:

דף לה.

הלל לעצמו אוסר, נ"ב דוגמת ל' זה נדה י"ד ב' כשטיהר ר' יוסי לעצמו טיהר ע"ש וכזה עוד בברכות מ"ח א' לגרמי' הוא דעבד ע"ש במסורת הש"ס וע' פירש"י תענית י"ד ב' ד"ה לגרמי' וצ"ע ואולם כהך דפירש"י תענית הוא ג"כ ל' הגמ' מנחות כ"א ב' שהכהנים דורשין מקרא זה לעצמן דהפי' שם להנאתן ע"ש:

דף לה:

מאן דתני משילין כו' דכתי' כי ישל כו', נ"ב ע' מזה ג"כ בסוטה ל"ה א' ע"ש ברש"י ד"ה שעשה צרכיו וע"ע ירושלמי מכות פרק ב' ה"ב נאמר כאן נשילה ונאמר להלן כי ישל זיתך מה נשילה שנאמר להלן נשיר' כו' עש"ה:

שם ומאן דתני משחירין לא משתבש כו' דתנן השחור כו', נ"ב כל' זה ג"כ בתענית כ"ה ב' לתהומא עילאה א"ל חשור מימיך והוא מל' מקרא חשרת מים היינו ירידת מים ואע"ג דכאן היא שחור ושם חשור אין זה דקדוק דהוא ממלות המתהפכות כמו כבש כשב חלד חדל שמלה שלמה וכנודע:

דף לו:

ולא מטפחין כו', נ"ב בדינין והלכות שבסוף שו"ת מהרי"ו סי' ז' כ' אותם דעבדו חינגא ביו"ט והעכו"ם מזמרים להם בכלי שיר, לא ידענא מניין להם היתיר בדבר, דהא כתבו כל הפוסקים דדווקא בנישואין התיר ראב"י משום שמחת חתן וכלה משמע הא לאו הכי אסור ותנן נמי אין מטפחין כו' ע"ש. ומשמע דשמחת חתן וכלה הוא חיוב גדול יותר משמחת יו"ט, וצע"ק דשמחת יו"ט הוא מה"ת ואילו שמחת חתן וכלה לא ידעתי לו מקור בדאוריתא זולת מדברי קבלה ע' ברכות ו' ב' וקרא דושמחת בחגך דדרשי' ולא באשתך אין מורה על חיוב רק שכך הטבע ששמח באשתו שנושא וע"כ אין לו לישא במועד דמבטל לשמחת החג וקרא דושמח את אשתו הוא כל שנה ראשונה ואין לו עניין

לכאן ועכ"פ אם נאמר כן דשמחת חתן וכלה יתיר' על שמחת יו"ט כדמשמע מלשון מהרי"ו י"ל דהא דאסרי' במ"ק ח' ב' נישואי אשה במועד משום דאין מערבין שמחה בשמחה הטעם רק מפאת דשמחת חתן וכלה יתיר' ומבטלת שמחת יו"ט וא"כ אין ראי' משם למ"ש המהרי"ו סי' קפ"ט לאסור פדיון הבן במועד מטעמא דאין מערבין שמחה בשמחה ע"ש דשמחת פדיון הבן נ' דלא עדיפא משמחת יו"ט ואדרבה זוטרא מינה וא"כ אין ראי' מהך דמועד קטן, וע"ע שו"ת מהרי"ל סי' ק"ט עש"ה:

שם לא דנין ולא מקדשין כו', נ"ב ע' תוספתא פרק ד' כולה מתני' וקמסיים וכולן שעשאוה ישראל בין אנוסין בין שוגגין בין מזידין בין מוטעין מה שעשה עשוי בשבת ואצ"ל ביו"ט עכ"ל התוספתא. והביאה הרי"ף מן הירושלמי, וע' תוספתא תמורה פ"א המימר אפי' בשבת ה"ז תמורה וסופג את הארבעים, וצריך ביאור הא דאמר אפי' בשבת דאי לאשמעי' דאע"ג דעבר אשבות דהקדש בשבת חל זה הרי אין לו שייכות לתמורה דייקא יותר מהקדש עצמו והל"ל דין זה בהקדש וממילא נדעהו גם בתמורה, וגם הרי כבר השמיענו כאן דין זה בהקדש, ואולי ס"ל לתוספתא דתמורה הנ"ל באמת דבהקדיש בשבת אין ההקדש חל מדרבנן מפני עבירת השבות, ופליג אתוספתא דכאן, ורק בתמורה דייקא הוא דאמר דחל, והטעם משום דתמורה גופה עביר' היא ואפ"ה חיילא מגזה"כ לכן גם איסור אחר אינו מונע החלות, ולית לי' סברא דובלבד שלא יתערב עמו איסור אחר. ועי"ל דכוונת התוספתא רק אהיכא דשגג באיסור שבת, וס"ל דבהקדש כה"ג לא חל משום דהוי הקדש טעות שאילו ידע לא הי' רוצה להקדיש ולעבור אשבות, ובתמורה הוא דחל משום דגם תמורה בטעות הוי תמורה ושפיר היא רבותא בתמורה דה"א ג"כ דרק טעות דתמורה עצמה שלא ידע מאיסור התמורה הוא דגלי בי' רחמנא דחל בטעות ע' תמורה י"ז א' אבל לא אם הי' בה טעות של איסור אחר:

שם חבית של שייטין, נ"ב הוזכר כלים פ"ב מ"ג:

דף לח.

א"ל ר' אבא הרי שנתערב כו' אחיכו עלי', נ"ב דוגמתו מנחות ע"ד א' א"ל ר' אבא דילמא לאיבוד אחיכו עלי' וע"ע אחיכו עלי' בנדה כ"ז א':

דף לח:

הרי שנתערב כו', נ"ב ע' ירושלמי ב"ב פ"ו ה"א וכצ"ל שם ר' חייא בר בא שאל סאה שעורין שנפלה לתוך מאה של חטין מוכר ולוקח מהו שיחלקו לו את השבח פי' שמכר

ראובן לשמעון מאה סאה חוטין ונפל לתוכן סאה שעורין של ראובן דנשבחו השעורין עי"כ שבתוך תערובת גדול כזה אינם ניכרים ונמכרים בכלל חוטין דדמיהן ביוקר משעורין וע"ז בעי אם ראובן חולק בשבח השעורין א"ד אין שמעון צריך לשלם לו רק שיווי סאה שעורין בלבד, ר' יצחק בר טבליי שאל סאה תרומה שנפלה לתוך מאה של חולין כהן וישראל מהו שיחלקו את השבח פי' אם נפלה סאה תרומה של כהן במאה חולין של ישראל דנתבטלה התרומה והותרה לזרים והוקרה עי"כ דחולין שיש להם לוקחים הרבה יקרים יותר מתרומה דאין לוקחין עלי' רק כהנים לבד כמבואר בכ"ד ובעי ג"כ אם הכהן חולק בשבח שהשביחה התרומה והוקר דמי' א"ד אין הישראל צריך לשלם לו רק שיווי סאה תרומה לבד וע"ז פשיט שם מהך דהבורר צרורות כו' דכיון דחייב לשלם לו דמי חטים הואיל והם נמכרים בתערובת בכלל חטים בדמי חטים לכן גם כאן השעורים מיד יש להם שיווי חטים במה שנמכרים בתערובת בדמי חטים וכן בתרומה כזה יש לה שיווי של חולין מפאת שנמכרת בתערובת אחד ומאה כך ושפיר המוכר והכהן חולקין בשבח וע"ע ירושלמי תרומות פ"ה ה"ב תני סאה תרומה שנפלה למאה אומר לכהן ולא דמי עצים אני חייב לך כו' ומיירי שם בתרומה טמאה דכהן שנפלה במאה חולין דישראל דמעיקרא הי' שוויים רק להסקה כעצים ועתה הותרו לאכילה ורוצה הישראל לשלם רק שוויים כדמי עצים והכהן מבקש התשלומין כפי שוויים עכשיו לאכילה עש"ה כל הסוגי' בירושלמי ויש לדון הרבה מסוגיות הירושלמי הנ"ל לסוגי' דכאן ובאתי רק להעיר:

שם יאכל הלה וחדי, נ"ב כל' זה ב"ב קע"א ב' ודע דיש להסתפק בנתערב פמש"פ שלו ברוב של חבירו אי אמרי' ג"כ דלא בטל דכיון דפמש"פ לא מיקרי ממון אולי לית בי' כללא דממונא לא בטל ואולם מסברא נ' דג"כ לא בטל דגם בפמש"פ יש לנו לומר מי שנתערב כו' יאכל הלה וחדי וכמובן ואמנם מצאתי בשו"ת מהר"ם בר ברוך סי' תר"ד ע"ש שכ' דבכור שהוא בבית הבעלים ישראל ומטיל זבל אזי הזבל הוא ממונו של כהן וכ' שם עוד דהיכא דבכורות מועטים ולית דמי לזבליהון ונתערב בזבל אחרינא של הישראל ליכא למיחש והיכא דנפישי בכורות ונפיש זבליהון ואית לי' דמי אז צריך לתת הדמים לכהן ע"ש ומשמע דפמש"פ שפיר בטל אולם אין ראי' משם אממון שיש לו תובעין וכדמחלקי' כזה להלן בסוגין וגם ממ"ש ז"ל ונתערב סתמא ולא כ' ונתערב ברוב משמע קצת דאין כוונתו אביטול רק דאין השבט מקפיד בכה"ג אם כבר נתערב ומסתמא אחולי מחלי לי' ובאתי רק להעיר:

שם תבלין לטעמא עבידי וטעמא לא בטיל, נ"ב ע' גליון הרי"פ והוזכר עוד ע"ז ס"ט א' דילמא כתבלין של תרומה בקדירה דמי דלא בטל טעמייהו:
שם וטעמא לא בטיל, נ"ב ע' שו"ת הרא"ש כלל ב' אות א' וע"ע שם אות ב' דכ' דמידי דלטעמא עביד גם מה"ת לא בטל:

דף לט.

חמשה דברים נאמרו כו', נ"ב בתוספתא פרק ד' חשיב נמי מברכין על השלהבת (ואין מברכין על הגחלת וע' ברכות נ"ג ב' ואולם בש"ס כאן חשיב רק מה שהגחלת הוא יותר ממש מן השלהבת:
שם עכו"ם דמאיסה ובדילי אינשי מיני' לא גזרו בה רבנן הקדש דלא מאיס ולא בדילי כו' גזרו כו', נ"ב דוגמת חילוק זה חולין פ"ח א' וע"ע דוגמא מעילה ב' ב', פסחים ו' א' ועמש"ש בגליון ועוד בפסחים י"א א' וע"ע גיטין נ"ג ב' משום חומרא דע"ז מיבדל בדילי מיני' וע' הג"א פ"ק דפסחים בשם ראב"י' דחבית של יי"נ צריך היכירא דלא בדילי אינשי מיני' ונ' הכוונה וודאי על סתם יינם אבל יין שנתנסך לעכו"ם ממש ה"ל תקרובת עכו"ם דחמור עוד מעכו"ם עצמה דאמר כאן דבדילי' מיני' ואולי לעניין מאוס ובדילי מיני' לא תלוי בחומרא עצמותית של הדבר רק כפי מה שהוא בעיני בני אדם ויוכל להיות דע"ז עצמה יותר מאוס בעיניהם מתקרובת ע"ז:
שם דאדיי' אדויי, נ"ב כל' זה ב"ק י"ט ב' וכ"ב א' וע"ע סנהדרין ז' א' גברא דרחיצנא עלי' אדיי' לגזיזי' וקם י"ל ג"כ הפי' מל' השלכה כמו כאן והכוונה איש שבטחתי בו השליך וסילק כחו ואגרופו וקם והלך לו ולא רצה לעזרני וע"ש ברש"י ובגליון בשם הערוך וע"ע תיבות דאדיי' אדויי בב"ק צ"ח א':

דף מ.

אין משקין ושוחטין את המדבריות, נ"ב בס' יריאים סי' ק"ב כ' דמוקצה דמדבריות אינו ככל מוקצה דאיסורו מלתא דהוצאה רק הוא מטעם מחוסרת צדה שלא יצודם ביו"ט ע"ש: